

بررسی و تحلیل فرایندهای واجی گویش کوهمره سرخی

واژگان کلیدی

* گویش

* کوهمره سرخی

* فرایند واجی

حسن رنجبر * abrak32@yahoo.com

دانشجوی کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه هرمزگان

چکیده

ایل سرخی از طوایف لر فارس محسوب می‌شود. طوایف ششگانه سرخی خود را لر می‌دانند و فرهنگ و گویش آن‌ها رنگ و بوی اصیل لری دارد که با عناصر فرهنگ بومی دشتی و دشتستانی آمیخته است. نگارنده در جستار حاضر به بررسی و تحلیل فرایندهای واجی گویش کوهمره سرخی پرداخته است. روش گردآوری مطالب در این جستار کتابخانه‌ای بوده و روش پژوهش نیز تحلیل محتوا با رویکرد تحلیلی - توصیفی بوده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که عمده‌ترین فرایندهای واجی در گویش کوهمره سرخی از نوع تضعیف است. در این فرایند سایشی شدگی، ناسوده شدگی، روان شدگی، خیشومی شدگی، واک‌گرفتگی و حذف را می‌توان مشاهده کرد. فرایند همگونی از دیگر فرایندهای رایج در این گویش است. در این فرایند از میان همخوان‌ها تبدیل توالی /st-/ به [-ss] و تبدیل توالی /-nb/ به [-mb] و در میان واکه‌ها هماهنگی واکه /â/ با واکه /a/، هماهنگی واکه /e/ با واکه /i/ و هماهنگی واکه /u/ با واکه /o/ پرکاربردتر است. خنثی شدگی تقابل واجی، واک‌رفتگی پایانی، سخت‌کامی شدگی، کاهش، درج و افزایش، جابجایی و کشش جبرانی از دیگر فرایندهای واجی رایج در گویش کوهمره سرخی است.